

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ YAYINLARINDAN : No. : 1115
İKTİSAT FAKÜLTESİ : No. : 163
MALİYE ENSTİTÜSÜ : No. : 19

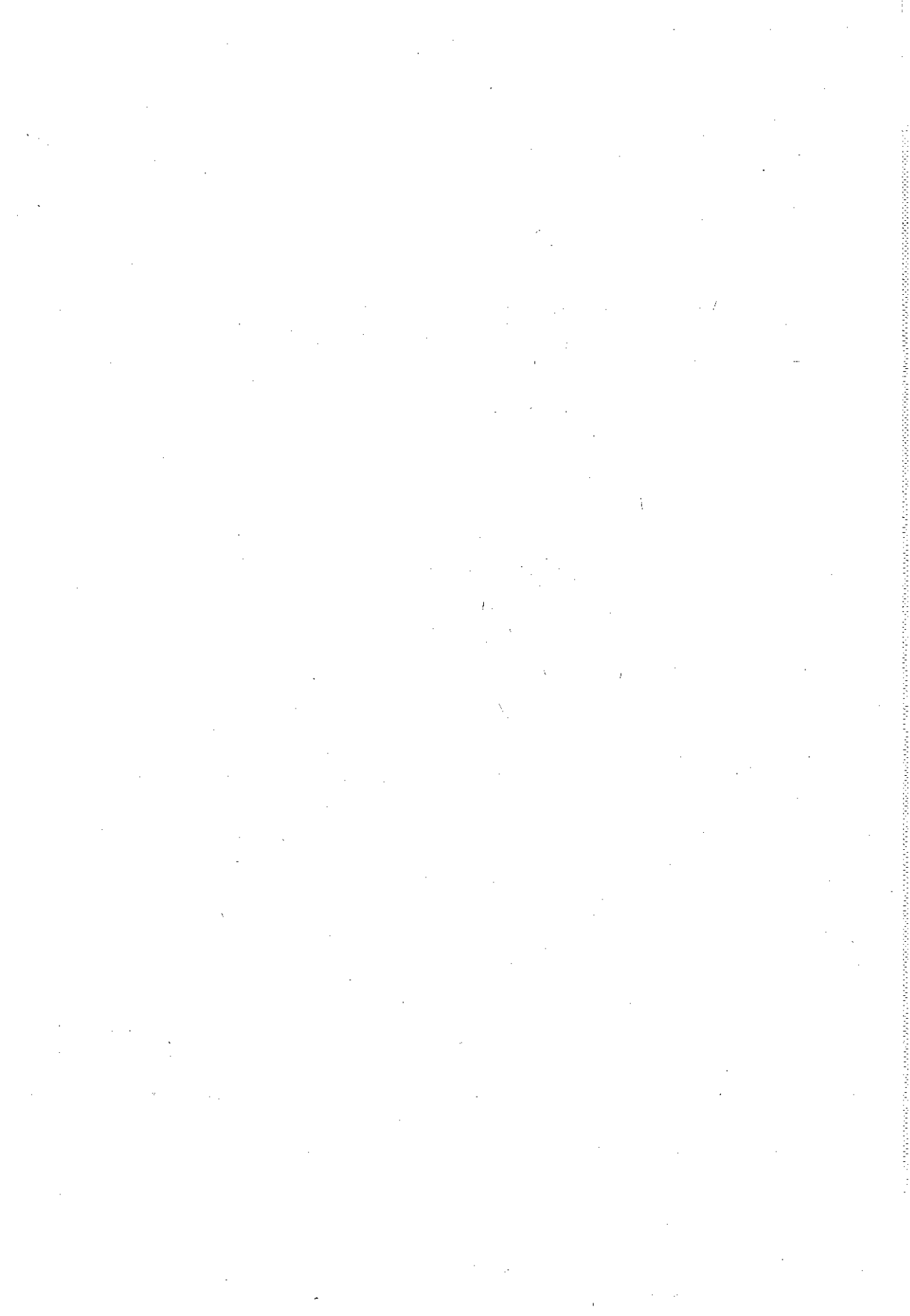
MALİYE ENSTİTÜSÜ

KONFERANSLARI

Onuncu Seri — Sene 1964

SERMET MATBAASI
Semsi Arkadaş
İstanbul — 1965

Ö N S Ö Z

Geçen yılın konferanslarını içine alan ve serinin onuncusu olan bu cildin yayınlanması, Maliye Enstitüsünün kuruluşunun XV. yılına rastlamaktadır. Her biri kıymetli bir etüd mahiyetinde olan 120 konferansı ihtiva eden ve sahife sayısı 2200 ü bulan on ciltlik «Konferanslar Serisi», şimdiden Türk Maliye literatüründe ehemmiyetli bir yer tutmuş bulunmaktadır. Bu serinin tertibindeki ve devamının titizlikle takibindeki isabet, ileriki yıllarda daha iyi anlaşılacaktır.

Bilindiği gibi, 1949 yılı sonlarında kurulmuş olan Maliye Enstitüsü, beş yıl süren bir hazırlık devresinden sonra, 1955 de faaliyete geçmiştir. İlk beş yıl zarfında, bir taraftan Enstitü kütüphanesinin kurulması uğraşılması, diğer taraftan Maliye, İktisat ve Ticaret Bakanlıkları tarafından istenilen bazı mütalâa ve raporlar kaleme alınıp takdim edilmiş, ayrıca muhtelif malî mevzularda hazırlayıcı iç çalışmalar yapılmıştır.

Hazırlık devresinde Enstitü kadrosu, 1952 yılı başlarına kadar, Prof. F. Neumark ile Doç. M. Orhan Dikmen'den ibaret kalmıştır. Hattâ 1952 baharında Prof. F. Neumark Türkiye'den ayrılınca, Enstitü kadrosu, tek kişiye inmiştir. Yine bu devrede, Enstitü pek mahdut malî imkânlarla sahip olmuştur. Senede bir kaç bin liradan ibaret kalan o zamanki şartlara göre dahi mütevazî bile denilemeyecek bir bütçeye rağmen, Enstitüsünün hazırlıkları büyük bir fedakârlıkla yürütülmüş ve 1955 yılında birinci «Konferanslar Serisi» ile tam hizmete girmesi imkânı sağlanmıştır.

Enstitü, o zamandanberi, faaliyetlerini gittikçe genişletmiştir. Bugüne kadar yayınlanmış olan 18 eser bunun canlı bir delilidir. Bu cildin sonuna konulan «Enstitü Yayınları» listesi ile, Konferanslar serisine giren çeşitli yazıların, hem sıra, hem de mevzu itibarıyla tertip edilmiş indeksleri, bu yayınlarla ilgilendirilmiş yazıların sayısı

ve ele alınan malî mevzuların çeşit zenginliği hakkında sarîh bir fikir verecek mahiyettedir.

Bu arada, sarfedilen devamlı, sebatlı ve hatta bir bakıma inatçı gayretler neticesinde, Enstitünün yıllık bütçesi eskisile mukayese edilemeyecek rakamlara yükseltılmıştir. Üniversite Bütçesi içinde yer alan Enstitü tahsisatı 70.000 liraya yadar yükselmiş, ayrıca yılda 20.000 lirayı aşan bağışlar sağlanmıştır. İktisat Fakültesinin şükranla kayda değer yardımları ile Enstitü hâlen yılda 100.000 lirayı aşan bir malî imkânla çalışmaktadır.

Ancak, bununla da yetinilmiyerek 1964 yılının sonunda Enstitüyü malî bakımdan daha da kuvvetlendirmek ve bilhassa devlet gider mevzuatının koyduğu veya mevzuat müsait olduğu halde tatbikatın getirdiği tahditler yüzünden yeter seviyeye çıkarılamayan bazı ihtiyaç kalemleri ile yine bu sebeplerden dolayı zamanında yapılamayan giderleri tam bir sür'at ve isabetle karşılamak üzere tarafımızdan «Maliye Enstitüsü Tesisi» namile bir vakıf kurulmuş bulunmaktadır.

Enstitünün, Maliye ve Malî Kanunlar Kürsüsü mensupları ile takviyeli kadrosu, bugün 20 yi aşmaktadır. Fiilen üç profesör, bir doçent, iki okutman, sekiz asistan ve uzman ile üç memur, yâni cem'an 17 kişi iş başındadır. Kadro ve personelin daha da takviyesi için imkânlar temin edilmiştir.

Sağlanan beşerî eleman ve malî imkânlara paralel olarak Enstitü faaliyeti de artmıştır. Konferanslar serisinden başka, bilhassa Amerikalıların rağbet gösterdikleri readings'lere benzer bir «Tercümeler Serisi» nin ilk kitabının baskısı tamamlanmıştır. «Malî İstatistikler Serisi» nin ilk cildi hazırlanmıştır. 1964 yılında, ikisi konferansların VIII. ve IX. serileri, ikisi de telif eser olmak üzere, cem'an 4 kitap yayınlanmıştır. 1965 yılında yayın sayısı bunun çok üstünde olacaktır.

Maliye Enstitüsünün 1965 yılında tatbik etmeği plânladığı faaliyetlerin başlıcaları şunlardır: «Konferanslar Serisi» ile «Tercümeler Serisi» devam edecektir. Konferansların XI., tercümelerin ise II. serisi hazırlanmaktadır. «Malî İstatistikler Serisi» nin ilk cildi çıkarılacaktır. Bu yıldan itibaren, Anadolunun muhtelif vilâyetlerinde tertip edilecek «Maliye Enstitüsü Haftaları» ndan birincisi bu yıl yapılacak ve «Haftalar Serisi» nin ilk cildi de yayınlanacak-

tır. Bunlardan başka çeşitli telif ve tercüme eserlerin yayımlanması için hazırlıklar ilerlemiş durumdadır.

Yine, bu seneden başlamak üzere bir «Maliye Enstitüsü Mükâfatı» ihdası kararlaştırılmıştır. Bu sene zarfında yabancı memleketlerden en az dört maliyecinin Enstitümüzde konferanslar vermesi, biri millî değeri milletlerarası mahiyette olmak üzere iki Seminer tertibi de programa bağlanmış bulunmaktadır.

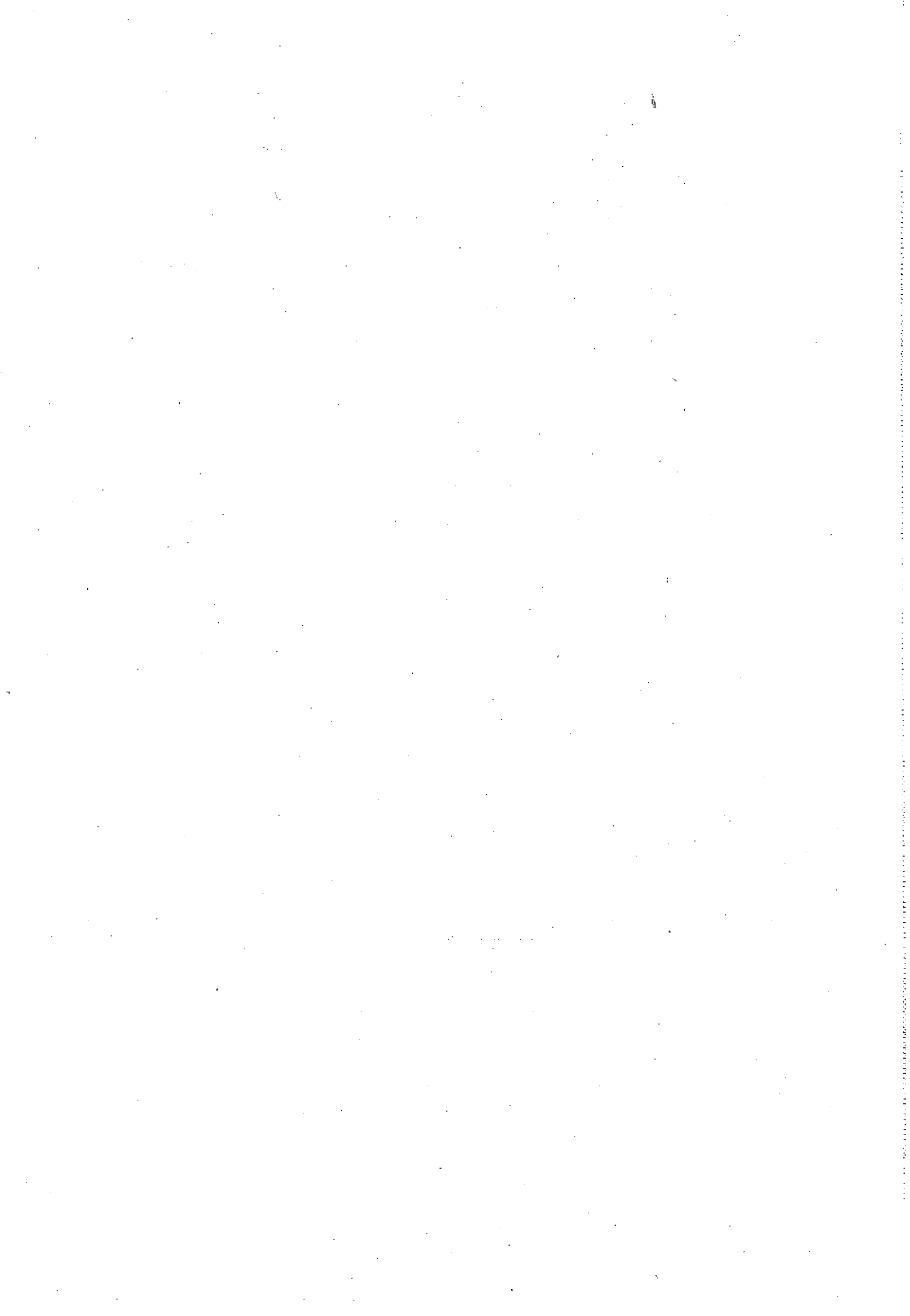
Bunlardan ayrı olarak, eğiten ve eğitilen olarak çok geniş bir maliyeciler çevresini ilgilendirecek olan bir «Vergicilik Kursu» ve buna bağlı bir «Vergicilik Semineri» nin ilk devresinin bu yıldan itibaren tertibine başlayabilmek üzere gerekli hazırlıklar ilerlemiş durumdadır.

Yukarıda verilen kısa izahlardan anlaşıldığı gibi, Maliye Enstitüsü Avrupadaki benzerlerinin bir çoğundan üstün sayılabilecek bir seviyeye ulaşmıştır. Bundan büyük memnuniyet duymaktayım. İleride, bugünkü seviyesinin de üstüne çıkacaktır. Bunu da kalbimin bütün heyecanı ile ümit ve temenni ederken, gücümün yettiği kadar da gerçekleştirmeğe çalışmaktayım. Bütün varlığımı adadığım bu dâvanın her geçen gün biraz daha kazanıldığını görmek, meslek hayatımın en büyük mükâfatı olacaktır.

Bu kısa önsöze son verirken, Enstitünün gelişmesine yardımcı olan bütün arkadaş ve meslekdaşlarıma ve teknik personele teşekkürlerimi tekrarlamak isterim.

Enstitü Müdürü

Profesör M. Orhan DİKMEN

İÇİNDEKİLER

	<i>Sahife</i>
M. Orhan DİKMEN : Önsöz	III-V
Mesut EREZ : Plânlı Kalkınma ve Vergi Sistemimizin İslahı Mevzuunda Sarfedilen Gayretler ...	1-24
Orhan GÜRELİ : Mahallî İdareler Maliyesinin İslahı Hak- kında Görüş ve Düşünceler	25-48
Nuri EREN : Az gelişmiş Memleketlerin Milletlerarası Finansmanı	49-58
Haydar KAZGAN : Plânlı Ekonomilerde Devlet İşletmelerinin En İyi Cesameti Meselesi	59-73
Gıyas AKDENİZ : 1933 Türk Borcu Tahvillerinin İtfası	75-82
Nuri KARACAN : İktisadî Gelişmeyi Gerçekleştirme Aracı Olarak Milletlerarası Sermaye Hareketleri	83-100
Selâhattin TUNCER : Yeni Anayasaya Göre Bütçenin Tasdiki ve Bu Sistemin Tenkidi	101-118
Arif NEMLİ : Hızlandırılmış Amortisman ve Yatırım İn- dirimi	119-141
Sadullah AYGÜN : İhracatta Vergi İadesinin Özellikleri	143-151
Sevim GÖRGÜN : Gelişen Bir Ekonomide İhtiyarî İç Devlet Borçlarının Rolü ve Borç İdaresi	153-162
B. N. FEYZİOĞLU : Muhasebeî Umumiye Kanunu Tasarısı Üze rinde Düşünceler	163-175
Kemal TOSUN : Devlet İdaresinde Koordinasyon Hakkında Bazı Mütalâalar	177-189

